

Melih Babayiğit

Genel Direktör

CRAD Çevre Risk Analiz Denetim

Türkiye REACH Yönetmeliğini Uyumlaştırmaya Adım Adım Yaklaşıyor...

Avrupa Birliği'nin 2006 tarihinde yayımlayarak yürürlüğe soktuğu REACH Yönetmeliği'nin yarattığı etki ve yankı tüm dünyada genişleyerek sürüyor. AB'yi takiben Kore ve Çin kendi REACH benzeri kimyasal kayıt ve veri derleme mevzuatlarını devreye soktular. Japonya geçmiş kimyasal kontrol mevzuatlarını revize etti. ABD ise TSCA mevzuatının kapsam ve derinliğini arttırdı. AB'ye aday ülke olmamız nedeniyle Türkiye'nin de bu değişikliklerden etkileneceği kaçınılmazdı. 2013 yılının sonunda yayımlanarak kademeli olarak yürürlüğe giren SEA Yönetmeliğinin (Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik) uyarlandığı AB CLP Yönetmeliği gibi AB REACH Yönetmeliği de er ya da geç uyarlanması gerekiyordu. Hatta Avrupa Birliği'nde CLP'nin REACH mevzuatından 2 yıl önce yayımlandığını düşünürsek biz Türkiye olarak uyum konusunda geç kalmıştık.

Hem eşdeğer koşulları geçerli kılmak hem de kimyasallara dair kontrol ve korunmayı AB ile aynı seviyeye çekmek amacıyla T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı REACH Yönetmeliğini uyumlaştırmak için 2011 yılında projesine başlamıştı. Proje 2013 yılında Türkiye'nin REACH mevzuatının taslağının hazırlanması ve biraz yüzeysel de olsa sosyo ekonomik analizlerinin yapılması ile sonuçlandırılmıştı. Geçtiğimiz aylarda en son yabancılar tarafından Türk REACH'ı olarak adlandırılan "Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmelik" kısaca "KKDİK" mevzuatının taslağı endüstrinin görüşüne açıldı.

Taslak yönetmelikte yer alan tarih ve bilgilere göre, KKDİK Mevzuatı kapsamında, 31 Aralık 2018 tarihinden önce üretilmiş veya ithal edilmiş yılda 1 tonu aşkın kimyasallar için kayıtlar 31.12.2015 tarihinde başlamak üzere ve en geç 31.12.2018 tarihine kadar kimyasal madde kayıtlarının tamamlanması gerekmektedir. AB REACH mevzuatından farklı olarak maddelerin zararlılık özellikleri ve tonaj bantları için farklı kayıt tarihleri KKDİK'te öngörülmüştür. Farklı kayıt tarihlerinin AB REACH mevzuatı kapsamında SIEF'ler için karmaşa ve belirsizlik yarattığı gerçeği düşünülünce bunun doğru bir yaklaşım olduğu, tüm ka-

yıtçıların eş bir tam kayıt tarihine sahip olmaları anlamında olumlu olduğu öngörülebilir. Ancak, 2014'ün neredeyse son çeyreğine girdiğimiz bir dönemde henüz resmi olarak yayımlanmamış bir yönetmelik olduğu düşünülünce 3 yıl gibi bir sürenin KOBİ'ler için uyum sağlamaya yeterli olacağı konusu biraz şüphelidir.

KKDİK son kayıt tarihi ile AB REACH'ın en geç kayıt tarihi kıyaslayınca arada 7 ay olduğu görülmektedir. Yani KKDİK son kayıt tarihi gelmeden önce AB'de 1 ton bandının üzerindeki tüm kimyasalların kaydı tamamlamış olacaktır. Bu avantaj, SIEF'lerin ellerindeki verinin KKDİK için kullanımı konusunda mutabakat sağlanır ise; KKDİK konusunda gerek yabancı gerek yerli üreticiler yeniden test ve analiz zorluklarına katlanmadan kayıtlarını gerçekleştirebileceklerdir. Ancak tabi bu verilerin Türkçe'ye çevrilmesi, SIEF'lerin bu konuda karşılanabilir ve makul bedeller biçmesi ön şart olacaktır.

Diğer bir yandan ilk AB REACH kayıtlarına dair (2010 Aralık) verilerin üzerinden fikri mülkiyet hak süresi olan 10 yıl geçmeden KKDİK son kayıt tarihinin gelmesi, SIEF'lerin bu konuda uzlaşma sağlamaz veya afaki ücretler talep etmesi durumunda, bu seçenek güçleşecek ve şirketler yeniden veri elde etmenin yollarını arıyor olacaklardır.

İthal kimyasallar için yurt dışı üreticilerin tek temsilci atama imkânına sahip oluşu KOBİ ölçeğindeki ithalatçılar için kolaylaştırıcı bir seçenektir. Ancak, nasıl AB ithalatçıları Türk kimya ihracatçılarından kendilerine kayıtlı madde satışlarını istedilerse, Türk kimyasal ithalatçıları da aynı ısrarı kendi üreticilerine göstermeyi ihmal etmemeliler.

SEA sınıflandırma ve etiketleme bildirimlerinin 2015 Haziran ayına kadar tamamlanması gerekmektedir. 2015 yılının sonu itibarı ile KKDİK kayıt dönemi başlayacaktır. 2015 Mayıs ayına kadar kimyasal maddelerin ve 2016 Mayıs ayına kadar da karışımların SEA Yönetmeliği'ne uygun olarak etiketlenmesi gibi mevzuat yükümlülükleri ile Türk ve global kimya endüstrisini meşakkatli bir dönem beklediğini söylemek pek de yanlış olmayacaktır.